

Hol a határ?

A bévések többsége úgy érzi, nem védi eléggé a törvény. Az elbizonytalanodás egyik oka, hogy a Btk. 232. szakaszát („hatóság vagy hivatalos személy megsértése”) az Alkotmánybíróság a 36/1994. (VI. 24.) AB-határozatával megsemmisítette. Elegendőnek tartja a rágalmazás (179. szakasz) és a becsületsértés (136. szakasz) alkalmazását, amelyek magánvádas indítványúak. Tehát 1994 óta nincs különbség civil állampolgár és hivatalos személy rágalmazása vagy becsületsértése között. Ezzel szemben a felügyelők, nevelők az indultkitörések közepette elhangzó sértő megjegyzéseket elsősorban bévés mivoltuk miatt kapják, pl. ha nem engednek az előírásokból. A fogvatartottakkal közvetlenül foglalkozók fokozott védelmet várnak a jogszabályoktól, olyat, amilyen megvan például az osztrák, a német és az angolszász jogrendekben.

A hatályos törvények és rendeletek egyre több jogot adnak a fogvatartottaknak, azonban nem mindegy, hogy ezekkel a jogokkal az érintettek élnek vagy visszaélnék. Általános tapasztalat az, hogy a fogvatartottak mindinkább visszaélnék kapott jogaikkal. Egyre több a tiszteletlen magatartás miatt megindított fegyelmi eljárás, amelyknél néhány elítélt „büszkén” vállalja az általa mondottakat. Nyomdafestéket nem tűrő hangon nyilatkoznak vagy írnak hozzátartozójuknak, tudván és bízván abban, hogy a levelüket elolvassák az arra „illetékesek”. Tudják, hogy a fegyelmi felelősségre vonáson kívül mást nem lehet tenni.

Sajnos az is előfordult, hogy a civil hozzátartozó lek...ta a telefonközpontos nőt, mivel – az utasításnak megfelelően – nem kapcsolt ki a körletre.

Azt gondolom, újfajta pszichológiai hadviselés kezd kialakulni az elítéltekkel közvetlenül foglalkozókkal szemben. Ha valaki nem úgy cselekszik, ahogy a fogvatartott „elvárja”, számíthat erre a megnyilvánulásra, valamint arra a fenyegetésre, ami egyre többet hangzik el, „...majd elintézem magát”.

A 34. oldalon fakszimilében közölt kérelmi lap alapján például vizsgálat indult, bár az intézetparancsnok általában ismeri annyira a beosztottjait, hogy tudja, kiről mit lehet elhinni. A vizsgálat lezárult, de – véleményem szerint – a sorozat nem zárult le és várható, hogy a későbbiekben is előfordulnak hasonló esetek. Ezt pedig csak akkor lehet csökkenteni vagy megszüntetni, ha ismét törvény védi a rendvédelmi szerveknél dolgozókat. Hiszen ez a viselkedési forma nemcsak a bévés dolgozókkal szemben nyilvánul meg.

TAPASZTALATCSERE

KÉRELEM 'ELŐTERJESZTÉSE' L/1

Név: _____ nyisz. _____
 Büntett: _____ ifjéle: _____
 Polgári foglalkozás: Szén fittent munkabeosztás: _____
 Szabadul: 1/1 Szabadul: _____

Kérem hát orbanhírt urat sziveskedjék kihallgatásom fogadni.
kedek az orban nevelő urat akarom feljelenteni mert pofon vágat kétszer jogtalanul ezt a nevelő urat is laca azért meg gyúr már neki mindent szabad a Törzs úr ojan kijelentést tett azért is tanúskodna is elemem mert egésznap masnem csinál az orban nevelő, csak gyúr az irndajabann és fessingetve jarkal a körleten terolizálja at embereket a félcségtől az Antal nevelőhöz is fordultam de kizavart, ép akor hrozzgatás közben szkander-ostak a herceg nevelővel. Amenyiben nem fogad kihallgatásra képesleszek megszökni ere hivatozva és az opékán teszek feljelentést.

Kérem hát orbanhírt urat sziveskedjék kihallgatásom fogadni.
kedek az orban nevelő urat akarom feljelenteni mert pofon vágat kétszer jogtalanul ezt a nevelő urat is laca azért meg gyúr már neki mindent szabad a Törzs úr ojan kijelentést tett azért is tanúskodna is elemem mert egésznap masnem csinál az orban nevelő, csak gyúr az irndajabann és fessingetve jarkal a körleten terolizálja at embereket a félcségtől az Antal nevelőhöz is fordultam de kizavart, ép akor hrozzgatás közben szkander-ostak a herceg nevelővel. Amenyiben nem fogad kihallgatásra képesleszek megszökni ere hivatozva és az opékán teszek feljelentést.

1927 év július hó 23 nap

kérelmező

NC - 1117. r. sz. (M. B. 1117/1927)

Azt gondolom, jogosan vetődik fel a kérdés, hogy hol a határ. Meddig rágalmazhatnak, becsmérelhetnek büntetlenül tisztességes embereket olyanok, akik egyszer vagy többször bebizonyították, hogy számukra a törvény, az írott és íratlan együttélési szabályok semmit sem jelentenek?

Azon is el kell gondolkodni, hogy a kapott jogokkal rendszeresen visszaélőknek milyen jogokat lehet adni jogaik megsértése nélkül. (Nem jogfosztásról, hanem jogkorlátozásról van szó.) Hiszen ismét az az örök igazság bizonyosodik be, hogy ha ujjunkat nyújtjuk segítségül, az egész karunkat viszik el. A börtönökben lakók mindig próbálkoznak, hogy meddig tudnak „elmenni” kapott jogaikkal, és ha azt látják, tapasztalják, hogy büntetlenül visszaélhetnek vele, akkor vissza is élnek vele.

Meggyőződésem, hogy ennek a tendenciának a megállítása és visszafordítása kötelességszerűen a törvényalkotókra hárul, hiszen a rendvédelmi szerveknél dolgozók az általa megalkotott törvények szerint járnak el, és azokat alkalmazzák munkájuk során.

Antal Ferenc